

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

30 березня 2018 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 141/ко-18

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі колегії:

головуючого – Макарчука М.А.,

членів Комісії: Василенка А.В., Весельської Т.Ф., Прилипка С.М.,

провівши кваліфікаційне оцінювання судді Шевченківського районного суду міста Києва Радчикової Олени Петрівни на відповідність займаній посаді,

встановила:

Відповідно до підпункту 4 пункту 16¹ розділу XV «Перехідні положення» Конституції України, відповідність займаній посаді судді, якого призначено на посаду строком на п'ять років або обрано суддею безстроково до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», має бути оцінена в порядку, визначеному законом. Виявлення за результатами такого оцінювання невідповідності судді займаній посаді за критеріями компетентності, професійної етики або доброчесності чи відмова судді від такого оцінювання є підставою для звільнення судді з посади.

Пунктом 20 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі – Закон) визначено, що відповідність займаній посаді судді, якого призначено на посаду строком на п'ять років або обрано суддею безстроково до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», оцінюється колегіями Вищої кваліфікаційної комісії суддів України (далі – Комісія) в порядку, визначеному цим Законом.

Виявлення за результатами такого оцінювання невідповідності судді займаній посаді за критеріями компетентності, професійної етики або доброчесності чи відмова судді від такого оцінювання є підставою для звільнення судді з посади за рішенням Вищої ради правосуддя відповідно до подання колегії Комісії.

Рішенням Комісії від 20 жовтня 2017 року № 106/зп-17 призначено кваліфікаційне оцінювання 999 суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді, серед яких суддя Шевченківського районного суду міста Києва Радчикова О.П.

Частиною п'ятою статті 83 Закону встановлено, що порядок та методологія кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення затверджуються Комісією.

Відповідно до пунктів 1, 2 глави 6 розділу II Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення, затвердженого рішенням Комісії від 3 листопада 2016 року № 143/зп-16 (у редакції рішення Комісії від 16 лютого 2018 року № 22/зп-18) (далі – Положення), встановлення відповідності судді критеріям кваліфікаційного оцінювання здійснюється членами Комісії за їх внутрішнім переконанням відповідно до результатів кваліфікаційного оцінювання. Показники відповідності судді критеріям кваліфікаційного оцінювання досліджуються окремо один від одного та у сукупності.

Пунктом 11 розділу V Положення визначено, що рішення про підтвердження відповідності судді займаній посаді ухвалюється у разі отримання суддею мінімально допустимого і більшого бала за результатами іспиту, а також більше 67 відсотків від суми максимально можливих балів за результатами кваліфікаційного оцінювання всіх критеріїв за умови отримання за кожен з критеріїв бала більшого за 0.

Статтею 83 Закону передбачено, що кваліфікаційне оцінювання проводиться Комісією за критеріями компетентності (професійної, особистої, соціальної тощо), професійної етики, доброчесності та, згідно з частиною першою статті 85 Закону, включає такі етапи:

1) складення іспиту (складення анонімного письмового тестування та виконання практичного завдання);

2) дослідження досьє та проведення співбесіди.

Рішенням Комісії від 20 жовтня 2017 року № 106/зп-17 запроваджено тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей під час кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді, відповідно до частини третьої статті 85 Закону.

Радчикова О.П. склала анонімне письмове тестування, за результатами якого отримала 77,625 бала, а за результатами виконання практичного завдання – 83 бали. На етапі складення іспиту суддя загалом набрала 160,625 балів.

Радчикова О.П. пройшла тестування особистих морально-психологічних якостей та загальних здібностей, за результатами якого складено висновок та визначено рівні показників критеріїв особистої, соціальної компетентності, професійної етики та доброчесності.

Рішенням Комісії від 6 березня 2018 року № 45/зп-18 Радчикову О.П. допущено до другого етапу кваліфікаційного оцінювання – «Дослідження досьє та проведення співбесіди».

Колегією Комісії 30 березня 2018 року проведено співбесіду із суддею, під час якої обговорено дані щодо її відповідності критеріям компетентності, професійної етики та доброчесності, за результатами дослідження суддівського досьє.

Заслухавши доповідача - члена Комісії Весельську Т.Ф., пояснення судді, дослідивши її досьє та, з урахуванням інформації, отриманої під час співбесіди, колегія Комісії дійшла таких висновків.

За критерієм компетентності (професійної, особистої та соціальної) Радчикова О.П. отримала 379, 875 бала.

При цьому, її відповідність критерію професійної компетентності оцінено за результатами іспиту, дослідження інформації, що міститься у досьє, та співбесіди за показниками, визначеними пунктами 1-5 глави 2 розділу II Положення. Відповідність критеріям особистої та соціальної компетентності оцінено за результатами тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, що міститься у досьє, та співбесіди, відповідно до пунктів 6-7 глави 2 розділу II Положення.

Згідно з пунктом 20 розділу III Положення під час співбесіди обов'язковому обговоренню із суддею (кандидатом) підлягають дані щодо його відповідності критеріям професійної етики та доброчесності.

Відповідно до пункту 8 глави 2 розділу II Положення відповідність судді критерію професійної етики оцінюється (встановлюється) за показниками, серед яких дотримання поведінки, що забезпечує довіру до суддівської посади та авторитет правосуддя.

Стандарти етичної поведінки суддів, що адресовані суддям та судовим органам для використання як базових принципів регламентації поведінки суддів, визначені, зокрема, у Бангалорських принципах поведінки суддів від 19 травня 2006 року, схвалених Резолюцією Економічної та Соціальної Ради ООН від 27 липня 2006 року № 2006/23.

Цими міжнародними стандартами у сфері судочинства визначено, що довіра суспільства до судової системи, а також до авторитету судової системи в питаннях моралі, чесності та невідкупності судових органів посідає першочергове місце в сучасному демократичному суспільстві. Суддя виявляє та підтримує високі стандарти поведінки суддів з метою укріплення суспільної довіри до судових органів, що має першочергове значення для підтримки незалежності судових органів.

Під час вивчення матеріалів досьє та співбесіди з суддею Радчиковою О.П. Комісією встановлено, що 10 січня 2014 року колегія суддів Шевченківського районного суду міста Києва у складі Антонюк М.С., Лінник О.П. та Радчикової О.П. постановила ухвалу, якою відмовила у задоволенні клопотань захисників Мозолєвського О.В. та Колесника Д.В. про

звільнення від кримінальної відповідальності ОСОБА_1 , який підозрювався у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого статті 348 КК України та утримувався під вартою у Київському СІЗО , на підставі статей 1, 2 Закону України від 19 грудня 2013 року № 712-VII “Про усунення негативних наслідків та недопущення переслідування та покарання осіб з приводу подій, які мали місце під час проведення мирних зібрань” (далі – Закон № 712-VII).

Рішення було мотивовано тим, що процедура звернення до суду із клопотанням про звільнення від кримінальної відповідальності визначена КПК України, і наділяє правом звернення до суду із таким клопотанням на стадії досудового розслідування виключно прокурора, до компетенції якого й належить складання відповідного клопотання та подання його до суду без проведення досудового розслідування у повному обсязі. Оскільки ж із клопотанням про звільнення від кримінальної відповідальності ОСОБА_1 , кримінальне провадження відносно якого перебуває на стадії досудового розслідування, звернувся не прокурор, а його захисники, що не передбачено нормами чинного кримінально-процесуального законодавства, суд визнав таке клопотання передчасним та відмовив у його задоволенні. При цьому, аргументи сторони захисту щодо звернення з клопотанням про звільнення особи від кримінальної відповідальності, виходячи із загальних засад кримінального процесуального законодавства, суд до уваги не взяв.

Пізніше, ухвалою Шевченківського районного суду міста Києва від 24 січня 2014 року в іншому складі суддів аналогічне клопотання іншого захисника - Грушовця Є.А. про звільнення ОСОБА_1 від кримінальної відповідальності було задоволено, кримінальне провадження закрито, із звільненням його від кримінальної відповідальності на підставі статті 1 Закону № 712-VII. Запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, застосований до ОСОБА_1 скасовано та звільнено його з-під варту в залі судового засідання.

За фактом постановлення судьями Шевченківського районного суду міста Києва Антонюк М.С., Лінник О.П., Радчиковою О.П. ухвали від 10 січня 2014 року, Комісією було відкрито дисциплінарну справу, за наслідком розгляду якої 1 лютого 2015 року ухвалено рішення № 3602/дп-15 про припинення дисциплінарного провадження.

Під час розгляду цієї дисциплінарної справи Комісія дійшла висновку, що судді, зіткнувшись з неоднозначним регулюванням питань кримінального провадження, що виникло у зв'язку з прийняттям Закону № 712-VII, відмовилися застосувати принцип верховенства права, тобто відмовилися визнати перевагу дотримання прав та свободи підозрюваного над процедурою подання клопотання про звільнення від кримінальної відповідальності. У зв'язку з цим було констатовано вчинення судьями дисциплінарного проступку, передбаченого частиною другою статті 83 Закону України від 7 липня 2010 року № 2453-VI “Про судоустрій і статус суддів” (умисне порушення норм права). Однак, у зв'язку зі впливом на день розгляду справи строку притягнення суддів до дисциплінарної відповідальності, дисциплінарне

провадження стосовно них було припинено, тобто дисциплінарне провадження було припинено з nereабілітучих підстав.

Зазначене рішення Комісії суддя Радчикова О.П. не оскаржила, отже, погодилася з ним.

Таким чином, за критерієм професійної етики, оціненим за результатами тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, що міститься у досьє, та співбесіди за показниками, визначеними пунктом 8 глави 2 розділу II Положення, суддя отримала 115 балів.

За критерієм доброчесності, оціненим за результатами тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, що міститься у досьє, та співбесіди за показниками, визначеними пунктом 9 глави 2 розділу II Положення, суддя набрала 125 балів.

Отже, за результатами кваліфікаційного оцінювання суддя Радчикова О.П. набрала 619,875 бала, що становить менше 67 відсотків від суми максимально можливих балів за результатами кваліфікаційного оцінювання всіх критеріїв.

З огляду на викладене, колегія Комісії дійшла висновку про невідповідність судді Радчикової О.П. займаній посаді та внесення до Вищої ради правосуддя подання про звільнення її з посади судді.

Керуючись статтями 83-86, 88, 93, 101 Закону, Положенням, колегія Комісії, -

вирішила:

Визначити, що суддя Шевченківського районного суду міста Києва Радчикова Олена Петрівна за результатами кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді отримала 619,875 бала.

Визнати суддю Шевченківського районного суду міста Києва Радчикову Олену Петрівну такою, що не відповідає займаній посаді.

Рекомендувати Вищій раді правосуддя розглянути питання про звільнення з посади судді Шевченківського районного суду міста Києва Радчикову Олену Петрівну.

Головуючий

М.А. Макарчук

Члени Комісії:

А.В. Василенко

Т.Ф. Весельська

С.М. Прилипко